

## **OBJAŚNIENIA PODATKOWE<sup>1</sup> z dnia 20 grudnia 2019 r.**

### **WYKAZ PODATNIKÓW VAT**

#### **Czego dotyczą objaśnienia**

Objaśnienia dotyczą zasad korzystania z danych zawartych w utworzonym z dniem 1 września 2019 r. Wykazie podatników VAT, zwanym dalej także „Wykazem”.

#### **Przepisy podatkowe, których dotyczą wydawane objaśnienia i cel wydawanych objaśnień**

Z dniem 1 września 2019 r. weszła w życie ustawa z dnia 12 kwietnia 2019 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw<sup>2</sup> – zwana dalej „ustawą zmieniającą”.

Ustawa ta wprowadza do ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług<sup>3</sup> – zwanej dalej „ustawą o VAT” zmiany w art. 96b umożliwiające utworzenie jednego Wykazu podatników VAT w miejsce dotychczas obowiązujących wykazów, tj.:

- 1) podatników, w odniesieniu do których naczelnik urzędu skarbowego nie dokonał rejestracji lub którzy zostali wykreśleni z rejestru jako podatnicy VAT,
- 2) podatników, których rejestracja jako podatników VAT została przywrócona.

Jeden Wykaz zawierający wszystkie informacje zawarte w dotychczasowych wykazach został rozszerzony o podmioty zarejestrowane jako podatnicy VAT, czyli o dane dotyczące statusu podatników VAT czynnych i zwolnionych z VAT.

W związku z utworzeniem Wykazu podatników VAT wprowadzono również zmiany w przepisach:

- 1) ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych<sup>4</sup>, zwanej dalej „ustawą o PIT”,
- 2) ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych<sup>5</sup>, zwanej dalej „ustawą o CIT”,
- 3) ustawy z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników<sup>6</sup>, zwanej dalej „ustawą o NIP”,
- 4) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa<sup>7</sup>, zwanej dalej „ustawą OP”,

---

<sup>1</sup> Ogólne wyjaśnienia przepisów prawa podatkowego dotyczące stosowania tych przepisów (objaśnienia podatkowe) wydawane na podstawie art. 14a § 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2019 r. poz. 900, z późn. zm.). Zgodnie z art. 14n § 4 pkt 1 ww. ustawy zastosowanie się przez podatnika w danym okresie rozliczeniowym do objaśnień podatkowych powoduje objęcie go ochroną przewidzianą w art. 14k – 14m tej ustawy.

<sup>2</sup> Dz. U. poz. 1018, z późn. zm.

<sup>3</sup> Dz. U. z 2018 r. poz. 2174, z późn. zm.

<sup>4</sup> Dz. U. z 2019 r. poz. 1387, z późn. zm.

<sup>5</sup> Dz. U. z 2019 r. poz. 865, z późn. zm.

<sup>6</sup> Dz. U. z 2019 r. poz. 63, z późn. zm.

<sup>7</sup> Dz. U. z 2019 r. poz. 900, z późn. zm.

- 5) ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych<sup>8</sup>, zwanej dalej „ustawą SKOK”.

Celem objaśnień jest:

- przedstawienie zasad korzystania z informacji zawartych w Wykazie oraz możliwości dokonywania weryfikacji informacji o aktualnym statusie rejestracji kontrahentów na wybrany dzień dla celów VAT,
- ułatwienie prawidłowej realizacji obowiązków związanych z dokonywaniem płatności na rachunki zawarte w Wykazie,
- wyjaśnienie zasad wyłączenia z kosztów uzyskania przychodów i zwiększania przychodów w podatkach dochodowych PIT i CIT oraz odpowiedzialności solidarnej w VAT nabywcy towarów i usług lub osoby trzeciej za zaległości podatkowe dostawcy w przypadku dokonania płatności na rachunek spoza Wykazu oraz możliwości uniknięcia tych negatywnych skutków.

## **1. Wykaz podatników VAT – istota i zakres stosowania**

### ***1.1. Podstawowe informacje dotyczące Wykazu***

Wykaz podatników VAT to jedna, ogólnodostępna i bezpłatna baza danych podmiotów:

- w odniesieniu do których naczelnik urzędu skarbowego nie dokonał rejestracji albo które wykreślił z rejestru jako podatników VAT,
- zarejestrowanych jako podatnicy VAT, w tym podmiotów, których rejestracja jako podatników VAT została przywrócona.

Wykaz prowadzony jest w formie elektronicznej przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej (KAS).

*Podstawa prawna: art. 96b ust. 1 ustawy o VAT*

Wykaz jest dostępny na stronie internetowej:

BIP MF link: <https://www.podatki.gov.pl/wykaz-podatnikow-vat-wyszukiwarka>

Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG)

link: <https://prod.ceidg.gov.pl/ceidg.cms.engine/>

Udostępnienie Wykazu w postaci pozwalającej na automatyczne sprawdzanie, czy rachunki podmiotów zawarte są w tym Wykazie ma na celu ułatwienie i przyspieszenie dokonywania przez podatników płatności za towary i usługi.

*Podstawa prawna: art. 96b ust. 2 ustawy o VAT*



Od dnia 1 stycznia 2020 r. brak weryfikacji kontrahenta w Wykazie może przyczynić się do powstania negatywnych konsekwencji w podatkach dochodowych PIT i CIT oraz

---

<sup>8</sup> Dz. U. z 2018 r. poz. 2386, z późn. zm.

odpowiedzialności solidarnej w VAT, które zostały wprowadzone ustawą zmieniającą (szczegóły odnośnie negatywnych konsekwencji – patrz pkt 7 objaśnień).

Warto skorzystać z Wykazu również z tego względu, że zawiera on w jednym miejscu wszystkie informacje o statusie podatników VAT.

### *1.2. Informacje zawarte w Wykazie*

Wykaz zawiera następujące dane:

- firmę (nazwę) lub imię i nazwisko,
- numer, za pomocą którego podmiot został zidentyfikowany na potrzeby podatku, jeżeli taki numer został nadany,
- status podmiotu:
  - w odniesieniu do którego nie dokonano rejestracji albo który wykreślono z rejestru jako podatnika VAT,
  - zarejestrowanego jako „podatnik VAT czynny” albo „podatnik VAT zwolniony”, w tym podmiotu, którego rejestracja została przywrócona,
- numer REGON, o ile został nadany,
- numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, o ile został nadany,
- adres siedziby – w przypadku podmiotu niebędącego osobą fizyczną,
- adres stałego miejsca prowadzenia działalności albo adres zamieszkania, w przypadku nieposiadania stałego miejsca prowadzenia działalności – w odniesieniu do osoby fizycznej,
- imiona i nazwiska osób wchodzących w skład organu uprawnionego do reprezentowania podmiotu oraz ich numery identyfikacji podatkowej,
- imiona i nazwiska prokurentów oraz ich numery identyfikacji podatkowej,
- imię i nazwisko lub firmę (nazwę) wspólnika oraz jego numer identyfikacji podatkowej,
- daty rejestracji, odmowy rejestracji albo wykreślenia z rejestru oraz przywrócenia zarejestrowania jako podatnika VAT,
- podstawę prawną odmowy rejestracji albo wykreślenia z rejestru oraz przywrócenia zarejestrowania jako podatnika VAT,
- numery rachunków rozliczeniowych w rozumieniu art. 49 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe<sup>9</sup> zwanej dalej „ustawą – Prawo bankowe” lub imiennych rachunków w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, której podmiot jest członkiem, otwartych w związku z prowadzoną przez członka działalnością gospodarczą – wskazanych w zgłoszeniu identyfikacyjnym lub zgłoszeniu

---

<sup>9</sup> Dz. U. z 2019 r. poz. 2357, z późn. zm.

aktualizacyjnym i potwierdzonych przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego izby rozliczeniowej (STIR) w rozumieniu art. 119zg pkt 6 ustawy OP.

*Podstawa prawna: art. 96b ust. 3 ustawy o VAT*

### **1.3. Cele i zadania Wykazu**

Jednym z podstawowych celów Wykazu jest ułatwienie i przyspieszenie wyszukiwania danych o podmiotach, w tym zarejestrowanych jako podatnicy VAT.

Utworzenie jednej bazy zawierającej wszystkie informacje o podatnikach VAT ułatwi proces wyszukiwania danych przez zainteresowanych kontrahentów.

Zadaniem Wykazu jest, aby poprzez bezpłatny i szybki dostęp do aktualnych danych (również historycznych) ułatwiających identyfikację kontrahentów, takich jak data rejestracji, odmowy rejestracji, wykreślenia z rejestru oraz przywrócenia zarejestrowania jako podatnika VAT, uczciwi przedsiębiorcy przy wyborze kontrahentów ograniczyli ryzyko wpłatania w oszukańczy proceder zmierzający do wyłudzenia VAT. Korzystanie z Wykazu będzie miało tym samym pozytywny wpływ na zwiększenie bezpieczeństwa i pewności obrotu gospodarczego.

Wykaz umożliwi w prostszy sposób zachowanie należytej staranności. Weryfikacja formalna kontrahenta jest jedną z podstawowych przesłanek branych pod uwagę przy ocenie dochowania należytej staranności przez podatników, którzy sami nie dokonali oszustwa, czy też nie wiedzieli lub nie mogli wiedzieć, że dana transakcja służy oszustwu. Obejmuje ona m.in. sprawdzenie czy kontrahent jest zarejestrowany jako podatnik VAT czynny lub zwolniony oraz czy nie jest wpisany do Wykazu jako podmiot, który został wykreślony z rejestru jako podatnik VAT lub podmiot któremu odmówiono rejestracji.

Wykaz posiada funkcjonalność umożliwiającą weryfikację jaki był status kontrahenta w wybranym momencie historii, licząc do 5 lat wstecz.

## **2. Rodzaje rachunków i rozliczeń w formie przelewów**

### **2.1. Rachunki zamieszczane w Wykazie**

W Wykazie będą zamieszczane numery rachunków rozliczeniowych, o których mowa w art. 49 ust. 1 pkt 1 ustawy - Prawo bankowe prowadzone przez banki lub imienne rachunki w SKOK otwarte w związku z prowadzoną przez członka działalnością.

*Podstawa prawna: art. 96b ust. 3 pkt 13 ustawy o VAT*

Rachunki te będą zamieszczane i publikowane w Wykazie tylko w przypadku zarejestrowanych podatników VAT lub podatników VAT, którzy zostali przywróceniu do rejestru. Natomiast dane podmiotów, którym odmówiono rejestracji jako podatnika VAT lub którzy zostali wykreśleni z rejestru nie obejmą informacji o rachunkach.

Rachunki rozliczeniowe w rozumieniu art. 49 ust. 1 pkt 1 ustawy - Prawo bankowe są to rachunki rozliczeniowe, które prowadzą instytucje finansowe działające w Polsce na podstawie

tej ustawy. Zamieszczone i publikowane w Wykazie będą również rachunki rozliczeniowe prowadzone przez te instytucje w innych walutach.

Przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą co do zasady nie mają obowiązku posiadania rachunku rozliczeniowego chyba, że dokonują transakcji objętych obligatoryjnym mechanizmem podzielonej płatności (art. 108e ustawy o VAT), nie mniej jednak jeżeli przedsiębiorca posiada rachunek rozliczeniowy lub imienny rachunek w SKOK otwarty w związku z działalnością gospodarczą i chce aby rachunek ten znalazł się w Wykazie to powinien podać numer tego rachunku na odpowiednim formularzu CEIDG, co będzie wystarczającą podstawą dla urzędu skarbowego do zamieszczenia go w Wykazie.



W Wykazie nie będą zamieszczane rachunki oszczędnościowo – rozliczeniowe tzw. rachunki ROR (zwane również kontami osobistymi), które banki prowadzą dla osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej. Podkreślić należy, że jeżeli przedsiębiorcy wykorzystują w swoich firmach rachunki ROR to nawet jeżeli rachunki te zostały przez podatników zgłoszone, jako rachunki związane z prowadzoną działalnością gospodarczą - rachunki te nie będą zamieszczane w Wykazie. Rachunki ROR są wyłączone z raportowania w ramach STIR. Powoduje to brak możliwości potwierdzenia tych rachunków za pomocą systemu STIR i tym samym spełnienia wymogu określonego w art. 96b ust. 3 pkt 13 ustawy o VAT pozwalającego na ich zamieszczenie w Wykazie.

Należy pamiętać, że podatnicy mają obowiązek informować właściwego naczelnika urzędu skarbowego o posiadanych rachunkach bankowych lub rachunkach w SKOK wykorzystywanych w działalności gospodarczej oraz aktualizować dane objęte zgłoszeniem identyfikacyjnym poprzez dokonanie zgłoszenia aktualizacyjnego nie później niż w terminie 7 dni od dnia, w którym nastąpiła zmiana danych.

*Podstawa prawna: art. 2 ust. 1, art. 5 i art. 9 ustawy o NIP*

Jeżeli przedsiębiorca posiada rachunek rozliczeniowy lub imienny rachunek w SKOK, który nie został zamieszczony w Wykazie, powinien:

- zaktualizować wpis w CEIDG w przypadku przedsiębiorcy prowadzącego jednoosobową działalność gospodarczą,
- poinformować właściwy urząd skarbowy o tym rachunku na odpowiednim formularzu NIP, tj.:
  - NIP-8 w przypadku podmiotu wpisanego do KRS;
  - NIP-2 w przypadku spółki cywilnej;
  - NIP-7 w przypadku osoby fizycznej prowadzącej działalność nie podlegającej rejestracji w CEIDG wraz z załącznikiem NIP-B, w którym zamieszcza się informację o rachunkach bankowych.


## **2.2. Rachunki wirtualne**

Podatnicy dostarczający usługi i towary na masową skalę, jak operatorzy sieci komórkowych, czy dostawcy mediów w postaci prądu i gazu często stosują tzw. rachunki wirtualne wykorzystywane do obsługi płatności z tytułu dostarczonych usług.

Rachunki te nie będą uwidaczniane w Wykazie, gdyż nie są to rachunki rozliczeniowe w rozumieniu ustawy - Prawo bankowe, jak również nie podlegają obowiązkowi zgłaszania do urzędu skarbowego.

Rachunek wirtualny stosowany jest w celu zautomatyzowania rozliczeń, którego użycie powoduje, że system bankowy sam rozpoznaje wszystkie parametry przelewu i automatycznie księguje wpłaty na rachunek główny prowadzony na rzecz sprzedawcy. Jest to rachunek „techniczny” powiązany z rachunkiem głównym, którym jest rachunek rozliczeniowy zamieszczany w Wykazie.

W przypadku dokonania płatności na rachunek wirtualny, który jest powiązany z rachunkiem rozliczeniowym uwidocznionym w Wykazie, podatnik nie poniesie konsekwencji podatkowych przewidzianych w podatkach dochodowych oraz nie będzie ciążyła na nim odpowiedzialność solidarna w VAT.

 Fakt, że tzw. rachunki wirtualne nie będą uwidaczniane w Wykazie nie oznacza, że podatnik dokonując płatności na te rachunki narażony będzie na konsekwencje przewidziane z tytułu dokonania płatności na rachunek spoza Wykazu. Podatnik będzie mógł sprawdzić w Wykazie, czy dokonując zapłaty na konkretny rachunek wirtualny, spełni kryteria ustawowe uprawniające do zaliczenia wydatku do kosztów podatkowych. Mianowicie, poprzez weryfikację numeru rachunku wirtualnego w Wykazie podatnik otrzyma informację, czy jest to rachunek powiązany z rachunkiem rozliczeniowym konkretnego podmiotu.


Wpłaty na rachunki wirtualne będą traktowane jak wpłaty na rachunek rozliczeniowy, z którym dany rachunek wirtualny jest powiązany. Jeżeli więc rachunek rozliczeniowy podatnika znajduje się w Wykazie, wówczas płatność dokonywana na rachunek wirtualny, powiązany z tym rachunkiem rozliczeniowym, będzie równoznaczna z wykonaniem przez płatącego obowiązku zapłaty na rachunek z Wykazu.

### ***2.3. Rachunki podmiotów zagranicznych***

Zagraniczny przedsiębiorca, który jest zarejestrowany w Polsce jako podatnik VAT czynny i wykonuje transakcje podlegające opodatkowaniu VAT w Polsce - jest traktowany jak polski podatnik VAT, którego rachunek rozliczeniowy powinien być zamieszczony w Wykazie.

Natomiast zagraniczny przedsiębiorca posługujący się zagranicznym numerem identyfikacyjnym, który dokonuje dostawy towarów lub świadczenia usług na terytorium innego kraju, nie jest obowiązany do otwarcia polskiego rachunku rozliczeniowego w celu zamieszczenia go w Wykazie i stosowania go w rozliczeniach z tytułu dokonywanej sprzedaży na rzecz polskiego nabywcy.

W przypadku, gdy zagraniczny kontrahent nie posługuje się dla celów danej transakcji polskim numerem NIP, przepisy dotyczące płatności na rachunki zamieszczone w Wykazie nie będą mieć zastosowania do tej transakcji.

 Podatnicy dokonujący płatności za faktury dokumentujące czynności z tytułu wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów, importu towarów, importu usług lub dostawy towarów rozliczanej przez nabywcę (czyli transakcje z podmiotami zagranicznymi),



nie będą obowiązani do badania, czy rachunek na który dokonywana jest płatność za taką fakturę jest zamieszczony w Wykazie. Nie ma tutaj znaczenia sytuacja, w której taki dostawca posiada ewentualnie rachunek w polskim banku z uwagi na fakt zarejestrowania dla innych celów, czy innych transakcji.

Podatnicy będą mogli płacić za takie faktury bez ryzyka poniesienia skutków w podatkach dochodowych PIT i CIT oraz odpowiedzialności solidarnej w VAT.

#### ***2.4. Rachunki prowadzone przez banki zagraniczne***

Rachunki prowadzone przez banki zagraniczne, które nie prowadzą w Polsce działalności poprzez oddział, nie będą zamieszczane w Wykazie.

Informacja o rachunkach w bankach zagranicznych jest podawana przez podatników w zgłoszeniach identyfikacyjnych/aktualizacyjnych.

W przypadku zatem dokonania płatności, wynikającej z faktury wystawionej przez podatnika VAT czynnego dotyczącej transakcji powyżej 15 000 zł, na zagraniczny rachunek (niezamieszczony w Wykazie) w celu uniknięcia negatywnych konsekwencji finansowych podatek będzie mógł złożyć zawiadomienie o zapłacie należności na ten rachunek do właściwego naczelnika urzędu skarbowego, który zweryfikuje, czy podatek zgłosił ten rachunek w zgłoszeniu identyfikacyjnym (pkt 7.3. niniejszych objaśnień).



Banki zagraniczne mogą działać w Polsce poprzez swoje oddziały, które podlegają przepisom ustawy – Prawo bankowe, a to oznacza, że rachunki rozliczeniowe prowadzone przez te oddziały mogą być zamieszczane w Wykazie.

#### ***2.5. Rachunki gospodarki własnej i tzw. rachunki cesyjne banków i SKOK***

Z uwagi na specyfikę swojej działalności oraz wiążące przepisy prawa, banki /SKOK prowadzą w ramach gospodarki własnej rachunki, które są wykorzystywane przez bank/SKOK do dokonywania rozliczeń własnych, związanych ze sprzedażą towarów i usług, jak również do dokonywania rozliczeń z tytułu nabywanych przez bank/SKOK wierzytelności pieniężnych (cesje wierzytelności), świadczenia usług finansowych lub są wykorzystywane w zakresie prowadzonej przez te podmioty działalności faktoringowej. Rachunki te, choć mają numer rozliczeniowy w formacie NRB, nie stanowią rachunków rozliczeniowych w rozumieniu art. 49 ust. 1 pkt 1 ustawy – Prawo bankowe i w związku z tym nie podlegają zamieszczeniu w Wykazie, przy czym numery tych rachunków mogą być wskazywane na fakturze wystawionej przez bank/SKOK, bądź wskazywane jako rachunek do zapłaty np. z tytułu realizowanego przelewu wierzytelności. Jako rachunki gospodarki własnej należy rozumieć w szczególności rachunki:

- 1) wykorzystywane przez bank/SKOK do dokonywania rozliczeń własnych, związanych ze sprzedażą towarów i usług,
- 2) wykorzystywane przez bank/SKOK do dokonywania rozliczeń z tytułu nabywanych przez bank/SKOK wierzytelności pieniężnych (cesje wierzytelności),

- 3) których właścicielem jest bank/SKOK,
- 4) do których nie ma zawartych umów prowadzenia rachunku bankowego (bank/SKOK prowadzi dany rachunek sam dla siebie).

Wskazać należy, że bank/SKOK nie wykorzystuje rachunków gospodarki własnej tylko w związku z obsługą nabywania wierzytelności (usługi faktoringowe), lecz również w związku z:

- udzielaniem kredytów oraz obsługą ustanowionych zabezpieczeń w formie przelewu praw,
- działalnością wystawiania lub rozliczania akredytyw eksportowych,
- w usłudze inkasa weksli.

W Wykazie nie będą zatem zamieszczane rachunki gospodarki własnej banków/SKOK, wykorzystywane przez nie do rozliczeń związanych z ich działalnością własną, chyba że bank wykorzystuje do rozliczeń rachunki rozliczeniowe w rozumieniu art. 49 ust. 1 pkt 1 ustawy – Prawo bankowe i zostaną jako rachunki rozliczeniowe przez banki/SKOK zgłoszone.

Tzw. rachunki cesyjne prowadzone przez banki/SKOK służące do przeprowadzania rozliczeń z tytułu nabywanych przez bank/SKOK wierzytelności pieniężnych, w tym wykorzystywane w zakresie prowadzonej przez nie działalności faktoringowej, o której mowa w art. 14 ust. 2h ustawy o PIT i art. 12 ust. 4i ustawy o CIT – również nie będą zamieszczane w Wykazie.

Numery takich rachunków mogą być wskazywane jako rachunek do zapłaty, np. z tytułu realizowanego przelewu wierzytelności lub np. świadczenia przez bank usługi wynajmu.

W takich sytuacjach w stosunku do podatników dokonujących płatności na rachunki gospodarki własnej i tzw. rachunki cesyjne banków/SKOK, niezamieszczone w Wykazie **nie będą stosowane sankcje w podatkach dochodowych PIT i CIT oraz odpowiedzialność solidarna w VAT.**

Należy mieć na uwadze, że w zależności od przyjętych rozwiązań systemowych służących obsłudze gospodarki własnej, banki mogą prowadzić wspomniane rachunki jako rachunki techniczne dedykowane pojedynczym transakcjom, które są zamykane po wpłynięciu pożądanego środka. Zgłaszanie takich rachunków oznaczałoby zarówno dla podatników, jak i urzędów skarbowych dokonywanie wielu czynności bez widocznych efektów, z uwagi na fakt, że są to rachunki jednorazowe, techniczne, otwierane dla konkretnych transakcji. Tym samym procedura zamieszczania takich rachunków w Wykazie byłaby nieadekwatna do procesu realizowanej transakcji.

Po stronie urzędów skarbowych dochodziłoby do sytuacji, że do jeszcze analizowanego zgłoszenia identyfikacyjnego zostało już złożone zgłoszenie aktualizujące i wprowadzony rachunek do systemu należałoby niezwłocznie wykreślić.

Jednorazowość rachunków gospodarki własnej banków/SKOK i niekiedy krótki czas ich funkcjonowania spowodowałoby, że powyższe obowiązki stałyby się nadmiernym obciążeniem administracyjnym dla podatników, banków/SKOK oraz administracji skarbowej.

Podobne podejście należy zastosować wobec kwestii wysyłania zawiadomień przez podatników płacących na takie rachunki. Charakter tych rachunków oraz czas funkcjonowania



i w efekcie znaczna liczba wpływających zawiadomień, czyniłoby ze składania zawiadomień o takich rachunkach zbędny obowiązek informacyjny, co wpłynęłoby negatywnie na analizę pozostałych zawiadomień o braku rachunków rozliczeniowych w Wykazie.

Należy podkreślić, że podatnicy dokonujący płatności na rachunki gospodarki własnej i tzw. rachunki cesyjne banków powinni zostać stosownie poinformowani przez banki/SKOK lub podmioty będące wystawcami faktur, za które zapłata będzie dokonana na tzw. rachunki cesyjne o szczególnym rodzaju rachunków, na który dokonują płatności. Informacja ta jest ważna do czasu otrzymania przez podatników jej odwołania przez banki/SKOK lub odpowiednio przez podmioty będące wystawcami faktur. Jeżeli podatnicy otrzymają taką informację o danym rachunku, wówczas będą mogli zapłacić na ten rachunek bez negatywnych konsekwencji podatkowych i bez konieczności złożenia zawiadomienia.

W tej sytuacji ciężar udowodnienia, że w transakcji jest wykorzystywany specyficzny rodzaj rachunku, o którym mowa powyżej, spoczywa na banku/SKOK, jako podmiotach prowadzących te rachunki dla swoich potrzeb. Jeżeli stosowna informacja nie zostanie podatnikowi przekazana przez bank/SKOK lub podmiot będący wystawcą faktury w przypadku płatności na tzw. rachunek cesyjny, wówczas podatnik będzie musiał domniemywać, że przedstawiony mu rachunek to rachunek, nie ujęty w Wykazie, z czym będą dla niego związane określone konsekwencje podatkowe.

#### ***2.6. Rachunki powiernicze i depozytowe***

Przy dokonywaniu wpłat na rachunki depozytowe lub powiernicze istotne znaczenie ma moment zaliczenia poniesionego wydatku do kosztów uzyskania przychodu, a mianowicie kosztem uzyskania przychodu może być koszt faktycznie poniesiony, w przypadku zaś rachunków powierniczych i depozytowych środki pieniężne zostają jedynie zabezpieczone do czasu realizacji umowy.

Gdyby jednak wpłata na rachunek powierniczy i depozytowy została potwierdzona fakturą przez podatnika VAT czynnego, nabywca celem uniknięcia negatywnych konsekwencji podatkowych powinien złożyć zawiadomienie do właściwego naczelnika urzędu skarbowego o dokonaniu płatności na rachunek niezamieszczony w Wykazie.

#### ***2.7. Wpłata zajętej wierzytelności na rachunek bankowy komornika sądowego lub organu egzekucyjnego w ramach egzekucji z tej wierzytelności***

Obowiązek sprawdzania, czy wskazany rachunek do zapłaty widnieje w Wykazie nie dotyczy płatności z tytułu zajętej przez komornika lub organ egzekucyjny wierzytelności. W takiej sytuacji dokonywana na rzecz komornika sądowego lub organu egzekucyjnego płatność nie stanowi zapłaty za nabyte towary lub usługi. W tym przypadku, w miejsce obowiązku zapłaty kontrahentowi za nabyte towary lub usługi wstępuje nowy tytuł płatności - realizacja zajęcia wierzytelności.

Realizując zajęcie wierzytelności podatnik (nabywca) nie będzie miał obowiązku sprawdzania, czy wskazany przez komornika sądowego lub organ egzekucyjny rachunek został zamieszczony w Wykazie, gdyż płatność nie dotyczy transakcji określonej w art. 19 ustawy z

dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców<sup>10</sup> za dostawę towarów lub świadczenie usług potwierdzonych fakturą wystawioną przez podatnika VAT czynnego. Mamy w tym przypadku do czynienia ze szczególnym charakterem relacji prawnej, który decyduje o braku konieczności dokonania sprawdzenia Wykazu przez nabywcę.

Nabywca w tej sytuacji dokonuje bowiem płatności na rzecz komornika sądowego lub organu egzekucyjnego w ramach realizacji otrzymanego zajęcia wierzytelności pieniężnej.

### ***2.8. Płatności dokonywane przez ubezpieczycieli na rzecz podmiotów trzecich likwidujących szkody***

Podobna sytuacja, jak przy wpłatach zajętej wierzytelności na rachunek bankowy komornika lub organu egzekucyjnego, występuje w odniesieniu do płatności dokonywanych przez ubezpieczycieli na rzecz podmiotów trzecich likwidujących szkody, kiedy to zapłata stanowi realizację odpowiedzialności odszkodowawczej wobec ubezpieczonych/uposażonych.

W tego typu sytuacjach zazwyczaj dochodzi do cesji prawa do wypłaty odszkodowania na rzecz podmiotu likwidującego szkodę, np. warsztatu samochodowego. Ubezpieczyciel dokonuje zapłaty zgodnie z treścią faktury dokumentującej naprawienie szkody. Taka płatność nie dotyczy transakcji, określonej w art. 19 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców za dostawę towarów lub świadczenie usług potwierdzonych fakturą wystawioną przez podatnika VAT czynnego. Decydujące dla braku konieczności dokonywania płatności przez ubezpieczycieli na rzecz podmiotów trzecich likwidujących szkody na rachunek zamieszczony w Wykazie jest tu odniesienie się do charakteru płatności, której celem jest wypłata odszkodowania, a nie zapłata za fakturę.

Mamy w tym przypadku do czynienia ze szczególnym charakterem relacji prawnej, który decyduje o braku konieczności dokonania sprawdzenia przez ubezpieczyciela rachunku z Wykazu.

### ***2.9. Zlecenie przelewu z odroczonym terminem płatności/zlecenie stałe i polecenie zapłaty***

W przypadku zlecenia przelewu z odroczonym terminem płatności lub zlecenia stałego dniem zlecenia przelewu będzie dzień, w którym podatnik zlecił bankowi dokonanie takiego przelewu. Nie ma przy tym znaczenia okres na jaki zostały odroczone płatności, bądź okres objęty zleceniem stałym, tj. data obciążenia rachunku.

W przypadku regulowania płatności poleceniem zapłaty np. za energię elektryczną, abonament RTV czy usługi telekomunikacyjne rozliczenia za otrzymane faktury są przeprowadzane automatycznie z rachunku podatnika. Dniem zlecenia przelewu będzie dzień, który podatnik wskazał bankowi przy składaniu tej dyspozycji.



Należy mieć na uwadze, że w powyższych sytuacjach bank/SKOK nie ma obowiązku weryfikowania rachunków w Wykazie. Weryfikacji takiej zawsze dokonuje podatnik

<sup>10</sup> Dz. U. z 2019 r. poz. 1292, z późn. zm.

i to na nim spoczywa odpowiedzialność z tytułu dokonania płatności na rachunek nie zamieszczony w Wykazie na dzień zlecenia przelewu.

### **3. Regulowanie płatności z wykorzystaniem ogólnodostępnych platform płatności prowadzonych przez operatorów, jak np.: PayPal, PayU czy DotPay**

Uregulowanie płatności kartami płatniczymi lub poprzez wykorzystanie usługi pay-by-link nie mieści się w zakresie użytej w ustawie zmieniającej terminologii „*płatność dokonana przelewem*”.

Regulacje ustawy o usługach płatniczych (przykładowo przy kartach płatniczych) określają te płatności jako „*zlecenie płatnicze*” czyli *oświadczenie płatnika lub odbiorcy skierowane do jego dostawcy zawierające polecenie wykonania transakcji płatniczej*.

Tym samym, skoro nie jest to przelew, dokonanie płatności kartą lub pay-by-linkiem nie mieści się w zakresie regulacji wskazanej wyżej normy prawnej. Zatem zapłata w ten sposób na rachunek spoza Wykazu nie będzie skutkowałą poniesieniem negatywnych konsekwencji podatkowych w postaci utraty możliwości zaliczenia wydatków do kosztów uzyskania przychodu w podatkach PIT i CIT oraz odpowiedzialności solidarnej w VAT. Oznacza to, że podatnik nie musi weryfikować, na jaki rachunek będą przekazywane jego środki i czy rachunek ten jest w Wykazie, jeżeli płatność będzie przez niego dokonywana za pomocą tych innych niż przelew instrumentów płatniczych.

*Podstawa prawna: art. 2 pkt 15a, 36 i art. 3 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych<sup>11</sup>.*

### **4. Potrącenie wierzytelności**

W przypadku gdy dwie osoby są jednocześnie względem siebie dłużnikami i wierzycielami, każda z nich może potrącić swoją wierzytelność z wierzytelności drugiej strony, jeżeli przedmiotem obu wierzytelności są pieniądze lub rzeczy tej samej jakości oznaczone tylko co do gatunku, a obie wierzytelności są wymagalne i mogą być dochodzone przed sądem lub przed innym organem państwowym.

*Podstawa prawna: art. 498 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny<sup>12</sup>.*

Wskutek potrącenia obie wierzytelności umarzają się nawzajem do wysokości wierzytelności niższej i jeżeli po stronie podatnika dokonującego płatności pozostaje kwota do zapłaty, kwotę tę podatnik powinien wpłacić na rachunek zamieszczony w Wykazie (oczywiście jeżeli wartość transakcji przekraczała 15 000 zł i wystawcą faktury był podatnik VAT czynny).



W przypadku stosowania przez przedsiębiorców, którzy mają wobec siebie wierzytelności potrąceń długu, do obliczenia wysokości limitu 15 000 zł, który nakłada obowiązek dokonania bezgotówkowej płatności należy przyjąć całą wartość wierzytelności, a nie kwotę pozostałą po potrąceniu.

<sup>11</sup> Dz. U. z 2019 r. poz. 659, z późn. zm.

<sup>12</sup> Dz. U. z 2019 r. poz. 1145

### Przykład

Przedsiębiorca X jest winny przedsiębiorcy Y kwotę 18 000 zł z tytułu zakupu materiałów budowlanych i na tę kwotę otrzymał fakturę. Równocześnie Y jest winny X kwotę 12 000 zł z tytułu remontu, jaki wykonał. Strony uzgodniły, że dokonają potrącenia długu. X dopłaci Y kwotę 6000 zł (18 000 zł – 12 000 zł).

Przedsiębiorca X nie może rozliczyć się z przedsiębiorcą Y gotówką w zakresie pozostałej dopłaty, ponieważ cała wartość transakcji wynosi 18 000 zł. W tym przypadku dopłata powinna zostać dokonana na rachunek zamieszczony w Wykazie.



Jeżeli całkowita wartość transakcji, niezależnie od liczby płatności, przekracza limit w wysokości 15 000 zł, wszystkie płatności muszą być dokonane przelewem na rachunek zamieszczony w Wykazie, jeżeli są spełnione pozostałe przesłanki ustawowe.

### Przykład

Przedsiębiorca A jest winny przedsiębiorcy B kwotę 12 000 zł z tytułu zakupu materiałów budowlanych i na tę kwotę otrzymał fakturę. Równocześnie B jest winny A kwotę 8 000 zł z tytułu remontu, jaki wykonał. Strony uzgodniły, że dokonają potrącenia długu. A dopłaci B kwotę 4000 zł (12 000 zł – 8000 zł).

Przedsiębiorca A może rozliczyć się z przedsiębiorcą B gotówką w zakresie pozostałej dopłaty, ponieważ wartość całej transakcji nie przekracza kwoty 15 000 zł.

### Przykład

Przedsiębiorca kupił w hurtowni towar za kwotę 20 000 zł. Zapłatę uiszczył w taki sposób, że: 12 000 zł opłacił gotówką, 8 000 zł dopłacił przelewem na rachunek zawarty w Wykazie. Wartość ogólna transakcji przekroczyła 15 000 zł, w związku z tym wobec części opłaconej gotówką w wys. 12 000 zł przedsiębiorca poniesie negatywne konsekwencje w postaci utraty możliwości zaliczenia wydatku w tej części do kosztów uzyskania przychodów.

## 5. Zaliczki lub raty

W przypadku płatności dokonywanej w formie zaliczek lub płatności w ratach limit w wysokości 15 000 zł będzie dotyczył kwoty całej transakcji, a nie pojedynczej płatności.

W związku z tym, nawet jeżeli z dostawcą towaru lub usługi zostanie ustalona płatność ratalna lub w formie zaliczek, to sposób uiszczenia zapłaty powinien być zależny od wysokości łącznej sumy transakcji (kwoty brutto).

Jeżeli więc łączna wartość transakcji przekracza 15 000 zł, to w celu uniknięcia negatywnych konsekwencji podatkowych zapłata nie może zostać uregulowana gotówką, lecz poszczególne płatności powinny być dokonane przelewem na rachunek zamieszczony w Wykazie, chociażby ich jednostkowa wartość nie przekraczała tej kwoty (lub mogą być zapłacone przy użyciu innych instrumentów płatniczych).

### Przykład

Przedsiębiorca kupił na raty meble biurowe. Zgodnie z otrzymaną fakturą od podatnika VAT czynnego wartość brutto do zapłaty wynosi 23 000 zł (18 699 zł kwota netto, 4 301 zł kwota podatku VAT). Zgodnie z ustalonym ze sprzedawcą harmonogramem nabywca planuje zapłacić pierwszą ratę w wysokości 11 500 zł gotówką, a drugą ratę w wysokości 11 500 zł przelewem na rachunek dostawcy zamieszczony w Wykazie.

Przedsiębiorca nie uniknie negatywnych konsekwencji podatkowych, gdyż zostanie przekroczony dopuszczony limit płatności gotówką, wartość zakupu brutto przekracza bowiem 15 000 złotych.

Przedsiębiorca powinien obie raty zapłacić przelewem na rachunek dostawcy zamieszczony w Wykazie (z zastrzeżeniem możliwości dokonania zapłaty innym niż przelew instrumentem płatniczym).

## 6. Zapłata na rachunek zamieszczony w Wykazie

Od dnia 1 stycznia 2017 r. przy transakcjach, w których stronami są przedsiębiorcy (B2B), obowiązuje limit 15 000 zł dla płatności gotówkowych, a transakcje powyżej tej kwoty muszą być dokonywane za pośrednictwem rachunku płatniczego.

*Podstawa prawna: art. 19 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.*

Od dnia 1 stycznia 2020 r. przy transakcjach powyżej 15 000 zł podatnicy chcąc uniknąć negatywnych konsekwencji podatkowych przewidzianych w ustawie zmieniającej, w przypadku, gdy dokonują płatności przelewem dostawcy towarów lub usługodawcy, będącemu podatnikiem VAT czynnym, za zakupy potwierdzone fakturą powinni dokonywać tej płatności na ich rachunki rozliczeniowe prowadzone przez banki lub imienne rachunki w SKOK zamieszczone w Wykazie (konsekwencje zostały omówione w pkt 7.1. i 7.2. niniejszych objaśnień).

Nic nie stoi na przeszkodzie, aby przedsiębiorca dokonywał zapłaty przelewem na rachunek zamieszczony w Wykazie również w sytuacji dokonywania płatności przelewem poniżej limitu transakcji dla płatności gotówkowych określonego w ustawie – Prawo przedsiębiorców.

*Podstawa prawna: art. 14 pkt 2 ustawy zmieniającej*



Obowiązek dotyczący dokonywania płatności na rachunki rozliczeniowe i rachunki w SKOK znajdujące się w Wykazie dotyczy **faktur wystawianych przez podatników VAT czynnych**, co oznacza, że obowiązek ten nie będzie miał zastosowania do płatności wynikających z faktur wystawianych przez podatników zwolnionych z VAT ze względu na limit sprzedaży, o którym mowa w art. 113 ust. 1 ustawy o VAT lub wykonujących wyłącznie czynności zwolnione na podstawie art. 43 tej ustawy.

## 7. Konsekwencje dokonania płatności na rachunek spoza Wykazu i możliwość uwolnienia się od nich

Od dnia 1 stycznia 2020 r. dokonanie płatności należności wynikającej z otrzymanej faktury wystawionej przez podatnika VAT czynnego dotyczącej transakcji na kwotę powyżej 15 000

zł na inny rachunek niż zamieszczony w Wykazie naraża podatnika na negatywne konsekwencje podatkowe w postaci:

- braku możliwości zaliczenia wydatku do kosztów uzyskania przychodu lub konieczność zwiększenia przychodów w podatkach PIT i CIT,
- odpowiedzialności solidarnej w podatku VAT.

### 7.1. Konsekwencje w podatkach PIT i CIT

Jeżeli podatnik dokona płatności za dostawę towarów lub świadczenie usług, potwierdzonych fakturą wystawioną przez podatnika VAT czynnego, na inny rachunek niż zawarty w Wykazie, poniesie konsekwencje w podatkach PIT i CIT w postaci **braku możliwości zaliczenia wydatku do kosztów uzyskania przychodów** w tej części. Konsekwencje te dotyczą transakcji powyżej 15 000 zł, wskazanej w art. 19 ustawy - Prawo przedsiębiorców.

*Podstawa prawna: art. 22p ust. 1 pkt 2 ustawy o PIT oraz art. 15d ust. 1 pkt 2 ustawy o CIT*



Jeżeli nabywca zrealizuje płatność w kilku transzach i jedna z nich będzie wpłacona na rachunek zamieszczony w Wykazie, a pozostałe płatności na rachunki inne niż zamieszczone w Wykazie, to w zakresie tych płatności, które zostały dokonane na rachunki spoza Wykazu, nabywca nie będzie mógł zaliczyć tych kwot do kosztów uzyskania przychodów.

Jeżeli wartość transakcji wynosi powyżej 15 000 zł to cała kwota powinna być zapłacona przelewem na rachunek zamieszczony w Wykazie. W przeciwnym razie przedsiębiorca nie będzie mógł zaliczyć kwoty zapłaconej gotówką lub na rachunek spoza Wykazu do kosztów uzyskania przychodów.

#### *Przykład*

*Wartość transakcji wynosi 20 000 zł + 4600 VAT. Podatnik wykonał dwa przelewy na rzecz swojego kontrahenta. Część tej kwoty w wys. 7 000 zł + 1610 VAT zapłacił przelewem na rachunek zamieszczony w Wykazie, a część w wys. 13 000 zł + 2990 VAT na rachunek spoza Wykazu. Podatnik nie zaliczy do kosztów uzyskania przychodów kwoty 13 000 zł, czyli tej części którą zapłacił na rachunek nie zamieszczony w Wykazie.*

Jeżeli płatność dotycząca jednorazowej transakcji przekraczającej 15 000 zł zostanie dokonana z pominięciem rachunku płatniczego lub przelewem na rachunek inny niż zamieszczony w Wykazie już po zaliczeniu wydatku do kosztów uzyskania przychodów, wówczas w miesiącu, w którym płatność zostanie dokonana bez pośrednictwa rachunku płatniczego albo został zlecony przelew na rachunek spoza Wykazu, podatnik powinien zmniejszyć koszty uzyskania przychodów.

W przypadku braku możliwości zmniejszenia kosztów uzyskania przychodów podatnik powinien zwiększyć przychód.

*Podstawa prawna: art. 22p ust. 2 ustawy o PIT oraz art. 15d ust. 2 ustawy o CIT*



## 7.2. Odpowiedzialność solidarna w podatku VAT

Odpowiedzialność solidarna podatnika na rzecz którego dokonano dostawy towaru lub wykonano usługę całym jego majątkiem wraz z podmiotem dokonującym tej dostawy lub świadczącym tę usługę zarejestrowanym jako podatnik VAT czynny będzie miała miejsce, jeżeli zapłata za transakcję przekraczającą 15 000 zł zostanie dokonana przelewem na rachunek inny niż zawarty na dzień zlecenia przelewu w Wykazie.

Jeżeli nabywca towarów i usług zrealizuje płatność w kilku transzach i jedna z nich będzie wpłacona na rachunek zamieszczony w Wykazie, a pozostałe płatności na rachunki inne niż zamieszczone w Wykazie, to w zakresie tych pozostałych płatności nabywca poniesie odpowiedzialność solidarną wraz ze sprzedawcą za jego zaległości podatkowe w części podatku VAT proporcjonalnie przypadającej na tę dostawę lub to świadczenie usług.



Odpowiedzialność solidarna nie będzie dotyczyła wszystkich zobowiązań podatkowych ale tylko kwoty podatku VAT, związanego z konkretną dostawą towarów lub świadczeniem usług, za którą płatność nie została dokonana na rachunek zamieszczony w Wykazie.

*Podstawa prawna: art. 117ba § 1 i 2 ustawy OP*

## 7.3 Możliwość uniknięcia negatywnych konsekwencji podatkowych w przypadku dokonania zapłaty na rachunek spoza Wykazu

Ustawa zmieniająca zawiera przepisy umożliwiające uniknięcie negatywnych skutków zarówno w podatkach dochodowych PIT i CIT, jak i w zakresie odpowiedzialności solidarnej w podatku VAT w sytuacji, gdy podatnik dokona zapłaty należności przelewem na rachunek inny niż zawarty na dzień zlecenia przelewu w Wykazie.

Wystarczy, że podatnik w ustawowym terminie zawiadomi o zapłacie należności na ten rachunek właściwego naczelnika urzędu skarbowego.

*Podstawa prawna: art. 14 ust. 2i pkt 2 i art. 22p ust. 4 ustawy o PIT, art. 12 ust. 4j pkt 2 i art. 15d ust. 4 ustawy o CIT oraz art. 117ba § 3 ustawy OP*



W przypadku wysłania zawiadomienia o dokonaniu zapłaty na rachunek spoza Wykazu podatnik nie będzie obowiązany dokonywać ponownie takiego zawiadomienia w sytuacji, gdyby kolejna wpłata została dokonana na ten sam rachunek spoza Wykazu, o którym podatnik już raz poinformował organy składając stosowne zawiadomienie. Wystarczające będzie dokonanie jednorazowego zgłoszenia takiego rachunku do właściwego naczelnika urzędu skarbowego.

Zawiadomienie o zapłacie należności na rachunek inny niż zawarty na dzień zlecenia przelewu w Wykazie powinno zawierać następujące informacje:

- 1) numer identyfikacyjny, firmę (nazwę) oraz adres siedziby albo, w przypadku podatnika będącego osobą fizyczną, imię i nazwisko oraz adres stałego miejsca prowadzenia działalności, a w przypadku nieposiadania stałego miejsca prowadzenia działalności – adres miejsca zamieszkania, podatnika dokonującego zapłaty należności;

- 2) dane wystawcy faktury wskazane na fakturze (numer identyfikacyjny, nazwę albo imię i nazwisko oraz adres);
- 3) numer rachunku, na który dokonano zapłaty należności;
- 4) wysokość należności zapłaconej przelewem na rachunek spoza Wykazu i dzień zlecenia przelewu na ten rachunek.

*Podstawa prawna: art. 117ba § 4 ustawy OP*



Nabywca uniknie odpowiedzialności solidarnej, jeżeli dokona zapłaty należności z zastosowaniem mechanizmu podzielonej płatności, o którym mowa w art. 108a ustawy o VAT.

*Podstawa prawna: art. 117bb ustawy OP*

W przypadku prowadzenia działalności gospodarczej w formie spółki niebędącej osobą prawną, która nie jest podatnikiem podatku PIT albo podatku CIT, zawiadomienie złożone przez tę spółkę wywiera skutki również na gruncie podatków dochodowych w stosunku do wspólników takiej spółki będących podatnikami podatku PIT albo podatku CIT. Oznacza to, że poszczególni wspólnicy takiej spółki nie muszą składać odrębnie zawiadomienia - zawiadomienie składa wyłącznie spółka.

## **8. Zapłata na rachunek podmiotu innego niż rachunek dostawcy/usługodawcy**

W sytuacji, w której nabywca towarów lub usług płaci należność do faktora, w związku z przeniesieniem przez dostawcę praw do wierzytelności za dostawę towarów lub usług na faktora, nabywca powinien dokonać płatności na rachunek zamieszczony w Wykazie.

W przeciwnym razie nabywca płacący do faktora musi liczyć się z negatywnymi konsekwencjami podatkowymi w CIT i PIT oraz odpowiedzialnością solidarną w VAT. A zatem chcąc uniknąć tych konsekwencji nabywca towarów lub usług powinien zweryfikować wskazany rachunek do zapłaty.



Firmy faktoringowe prowadzące rozliczenia z wykorzystaniem tzw. rachunków wirtualnych nie mają obowiązku zgłaszania takich rachunków do urzędu skarbowego. Wpłaty na rachunki wirtualne przypisane do rachunku rozliczeniowego będą traktowane jak wpłaty na rachunek rozliczeniowy zamieszczony w Wykazie.

## **9. Udostępnianie, usuwanie i sprostowanie danych zamieszczonych w Wykazie**

Podatnik będzie mógł sprawdzić historię rejestracji kontrahenta dla celów VAT oraz jego dane zamieszczone w Wykazie w okresie 5 lat poprzedzających rok, w którym podmiot jest sprawdzany.

*Podstawa prawna: art. 96b ust. 2 ustawy o VAT*



W przypadku takich danych jak: firma (nazwa), imię i nazwisko, numer NIP, status podmiotu w odniesieniu do którego nie dokonano rejestracji albo który wykreślono z rejestru jako podatnika VAT, zarejestrowanego jako „podatnik VAT czynny” albo „podatnik

VAT zwolniony”, w tym podmiotu, którego rejestracja została przywrócona oraz numer REGON - w Wykazie będą uwidaczniane dane aktualne na dzień sprawdzenia.

#### *Przykład*

*Podatnik zadaje pytanie w dniu 15 stycznia 2020 r. chcąc sprawdzić informacje o kontrahencie zarejestrowanym dla celów VAT, który w dalszym ciągu prowadzi działalność gospodarczą. Podatnik zobaczy dane kontrahenta do 5 lat wstecz, czyli od 15 stycznia 2020 r. do końca 2014 r. z tym, że jeżeli kontrahent zmienił w tym okresie przykładowo nazwisko, to w tym przypadku widoczne będzie nazwisko aktualne na dzień sprawdzenia, czyli na dzień 15 stycznia 2020 r.*

W przypadku podmiotów, którym naczelnik urzędu skarbowego odmówił rejestracji albo wykreślił z rejestru jako podatnika VAT dane tych podmiotów będą usuwane z Wykazu po upływie 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym nie dokonano rejestracji lub wykreślono podatnika z rejestru.

Natomiast dane dotyczące podatników zarejestrowanych jako podatnicy VAT, w tym dane podatników, których rejestracja jako podatników VAT została przywrócona, będą usuwane z wykazu po upływie 5 lat licząc od momentu wykreślenia podatnika z rejestru jako podatnika VAT.

*Podstawa prawna: art. 96b ust. 7 ustawy o VAT*

#### *Przykład*

*Naczelnik urzędu skarbowego odmówił zarejestrowania podmiotu jako podatnika VAT w dniu 2 lutego 2018 r. Kontrahent będzie mógł zobaczyć informacje o tym podmiocie do końca 2023 r. Po tym okresie zostanie on usunięty z Wykazu.*

#### *Przykład*

*Podatnik prowadził działalność od dnia 12 grudnia 2009 r. jako podatnik VAT czynny. Naczelnik urzędu skarbowego wykreślił podatnika z rejestru VAT w dniu 15 maja 2017 r. Kontrahent będzie mógł sprawdzić jego dane w Wykazie do końca 2022 r.*



Kontrahent nie sprawdzi numeru rachunku takiego podmiotu w Wykazie. Będzie jednak możliwe sprawdzenie wstecz jaki podatnik miał numer rachunku w okresie kiedy był zarejestrowanym podatnikiem VAT czynnym.



Wykaz będzie umożliwiał pobranie informacji o dacie i godzinie, w której podatnik dokonał sprawdzenia, czy rachunek figuruje w Wykazie.

Jeżeli dzień zlecenia przelewu będzie zgodny z datą sprawdzenia rachunku zamieszczonego w Wykazie wówczas podatnik będzie miał pewność, że dokonał przelewu na właściwy i aktualny rachunek.

Dla weryfikacji, czy rachunek kontrahenta znajduje się w Wykazie, decydujący będzie dzień zlecenia przelewu bankowi/SKOK, a nie dzień obciążenia rachunku nabywcy bądź uznania rachunku sprzedawcy. Nie jest zasadne, aby przedsiębiorca ponosił negatywne konsekwencje wprowadzane ustawą zmieniającą w związku z tym, że został wykreślony rachunek jego

kontrahenta z Wykazu przykładowo następnego dnia po dniu, w którym zlecił bankowi/SKOK dokonanie przelewu.

Z upoważnienia Ministra Finansów

**Jan Sarnowski**

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów

*/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/*